

GRAMATIKA HIGH NOTE 1

Subject pronouns, to be

Osobné zámená

Osobné zámená nahradzujú podstatné mená:

He's seventeen. / On má sedemnášť rokov.

Are **you** from London? / Pochádzaš/Pochádzate z Londýna?

'Where are the dictionaries?' 'They're in the classroom.' / „Kde sú tie slovníky?“ „(Oni) Sú v triede.“

Sloveso to be

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I	'm (am)		I	'm not (am not)	
You/We/They	're (are)	Spanish.	You/We/They	aren't/'re not (are not)	Spanish.
He/She/ It	's (is)		He/She/ It	isn't/'s not (is not)	
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Am	I			Yes, I am.	
				No, I 'm not.	
Are	you/we/they	Spanish?		Yes, you/we/they are.	
				No, you/we/they aren't.	
Is	he/she			Yes, he/she/it is.	
				No, he/he/she/it isn't.	

Plural nouns, articles, this/that/these/those

Ukazovacie zámená

This používame v jednotnom čísle a *these* v množnom čísle, ak hovoríme o ľuďoch alebo predmetoch v našej blízkosti:

This is my new bicycle. / Toto je môj nový bicykel.

Are **these** your comics? / Sú tieto komiksy tvoje?

That používame v jednotnom čísle a *those* v množnom čísle, ak hovoríme o ľuďoch alebo predmetoch, ktoré sú od nás vzdialené:

That book is really old. / Tamtá kniha je skutočne stará.

Look at **those** T-shirts! / Pozri /te sa na tamtie trička!

Množné číslo podstatných mien

Jednotné číslo (Singular)		Množné číslo (Plural)
Väčšina podstatných mien	table	tables
Podstatné mená s koncovkami <i>-sh, -ch, -s, -x, -z</i> a niektoré s koncovkou <i>-o</i>	bus watch tomato	buses watches tomatoes
Podstatná mená končiace na spoluhlásku <i>a -y</i>	family dictionary	families dictionaries
Nepravidelné podstatné mená	man woman child	men women children

Niektoré podstatné mená majú len množné číslo (napr.: *sunglasses, headphones*):
Your sunglasses are cool. / Tvoje slnečné okuliare sú úžasné.

Possessive adjectives, possessive 's, have got

Privlastňovacie zámená

Osobné zámeno	Privlastňovacie zámeno
I	my
you	your
he	his
she	her
it	its
we	our
you	your
they	their

How old are your sisters? / Aké staré sú tvoje sestry?
This is their school. / To je ich škola.

Privlastňovanie pomocou 's

Privlastňovanie pomocou 's vyjadrujeme, že niečo niekomu patrí:

Mark's photos / Markove fotky

the students' headphones / slúchadlá študentov

Použitie 's alebo apostrofu:

- 's používame pri jednotnom čísle podstatných mien:

My **mum's** favourite pop group is the Beatles. / Oblúbená popová skupina mojej maminky sú Beatles.

- ' používame pri pravidelnom množnom čísle:

*This is my **grandparents'** new house. / Toto je nový dom mojich prarodičov.*

- 's používame pri nepravidelnom množnom čísle:

*The **children's** room is over there. / Izba našich detí je tamto.*

Pozor: -s môže znamenať „is“ alebo vyjadrovať, že niečo niekomu patrí:

My brother's a student. ('s = is) / Môj brat je študent.

My brother's car is really old. ('s = possessive) / Auto môjho brata je veľmi staré.

have got

Sloveso *have got* používame k vyjadreniu vlastníctva:

I've got a smartphone, but I haven't got a watch. / Mám smartfón, ale nemám hodinky.

Has James got a skateboard? / Má James skateboard?

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/We/The y	've got (have got)	a camera.	I/You/We/The y	haven't (have not got)	a camera.
He/She/ It	's got (has got)		He/She/ It	hasn't got (has not got)	
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Have	I/you/we/the y	got a camera?	Yes, I/you/we/they have . No, I/you/we/they haven't .		
Has	he/she/it		Yes, he/she/it has . No, he/she/it hasn't .		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)					
How many cameras	have	I/you/we/the y	got?		
	has	he/she/it			

Imperatives, object pronouns

K vyjadreniu inštrukcie alebo príkazu používame infinitív alebo *don't/do not* + infinitív:

Listen to the teacher. / Počúvaj/te učiteľa.

Check the word in the dictionary. / Over/te si to slovo v slovníku.

Don't look at the text. / Nepozerať/te sa do textu.

Don't run in the corridors. / Nebehaj/te po chodbách.

Väzbu *let's* + infinitív používame k vyjadreniu návrhu:

Let's talk about school. / Hovorme o škole.

Present Simple: affirmative and negative

Prítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o:

- pravidelných činnostiach:
*In the afternoon I **watch** TV or **listen** to music.* / Popoludní pozerám televíziu alebo počúvam hudbu.
- stavoch a stálych situáciách:
*My grandparents **don't live** in Warsaw. They **live** in Sydney.* / Moji prarodičia nežijú vo Varšave. Žijú v Sydney.
- preferenciách, so slovesami *love, like, hate, prefer*:
*My friends **hate** dancing, but I **love** it.* / Moji priatelia neznášajú tancovanie, ale ja ho milujem.

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/You/We/The y	play.	I/You/We/They	don't (do not) play.
He/She/ It	plays.	He/She/ It	doesn't (does not)

Pravopisné pravidlá – 3. osoba čísla jednotného

- všeobecné pravidlo: infinitív + *-s*, napr. *read – reads*
- slovesá zakončené na spoluhlásku + *-y*: *-y + -ies*, napr. *carry – carries*
- slovesá zakončené na *-o, -ss, -x, -ch, -sh*: *+es*, napr. *do – does, go – goes, relax – relaxes, watch – watches*
- *have: has*

V prítomnom čase jednoduchom často používame príslovkové určenie času: *always* (vždy), *usually* (obvykle), *often* (často), *sometimes* (niekedy), *never* (nikdy). Vo vete ich používame nasledovne:

- po slovese *to be*: *Walt **is usually** at home at the weekends.* / Walt je obvykle cez víkendy doma.
- Pred významovým slovesom: *Walt **usually spends** his weekends at home.* / Walt obvykle trávi víkendy doma.

Ďalšie časové frázy, ktoré používame s prítomným časom jednoduchým, sú napríklad: *every day* (každý deň), *every Sunday* (každú nedeľu), *every weekend* (každý víkend). Tieto frázy sú obvykle na konci vety.

*I visit my grandparents **every week.*** / Navštevujú svojich prarodičov každý týždeň.

Adverbs of frequency and Present Simple questions

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)
Do	I/ you/we/they play?	Yes, I/ you/we/they do . No, I/ you/we/they don't .
Does	he/she/it	Yes, he/she/it does . No, he/she/it doesn't .

Otázky doplňovacie (Wh- questions)	
What	do I/you/we/the y play?
	does he/she/it

V doplňovacích otázkach (wh-questions) používame tieto opytovacie zámená:

What do your friends usually post on Facebook? / Čo dávajú tvoji priatelia obvykle na Facebook?

What kind of music does your father listen to? / Akú hudbu počúva tvoj otec?

What time does your mother come back from work? / O koľkej chodí tvoja matka z práce?

Where do you live? / Kde bývaš/te?

When do you do your homework? / Kedy si robíš/robíte (svoje) domáce úlohy?

Which musical instrument do you play? / Na akom hudobnom nástroji hráš/hráte?

Who do you play chess with? / S kým hráš/hráte šachy?

Whose coat is this? / Čí je to kabát?

How do you usually get to school? / Ako sa obvykle dostávaš/dostávate do školy?

How often do you visit your cousin? / Ako často navštevuješ/navštevujete svojho bratranca/svoju sesternicu?

How many eggs do we need? / Koľko vajec potrebujeme?

Obvyklé príslovkové určenia času používané vo vetách s prítomným časom jednoduchým:

- **always** (vždy)
- **regularly** (pravidelne)
- **usually** (obvykle)
- **often** (často)
- **sometimes** (niekedy)
- **never** (nikdy)
- **every day/week/month** (každý deň/týždeň/mesiac)

There is/ There are with some and any

Predložky

Tieto predložky vyjadrujú, kde sa veci nachádzajú: *behind* (za), *between* (medzi), *in* (v), *in front of* (pred), *next to* (vedľa), *on* (na), *opposite* (oproti), *over* (nad), *under* (pod).

*There's a supermarket **opposite** our school. / Oproti našej škole je supermarket.*

There is/ there are

Väzbami *there is /there are* vyjadrujeme, ktoré veci kde sú:

There are three books on the table. / Na stole sú tri knihy.

Kladné vety (Affirmative)			
There is/ There's	a sofa	in the living room.	
There are	two posters	on the wall.	
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Is there	a sofa	in the living room?	Yes, there is . No, there isn't .
Are there	posters	on the wall?	Yes, there are . No, there aren't .
Otázky doplňovacie (Wh- questions)			
How many posters	are there	on the wall?	

Can/ can't

Can/can't používame pre vyjadrenie schopnosti:

*Ella **can** sing, but she **can't** dance. / Ella vie spievať, ale nevie tancovať.*

Can you paint? / Vieš maľovať?

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/He/She/It/We/They	can	cook.	I/You/He/She/It/We/They	can't (cannot)	cook.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Can	I/you/he/she/it/we/the y	cook?	Yes, I/you/he/she/it/we/they can .	No, I/you/he/she/it/we/they can't .	
Otázky doplňovacie (Wh- questions)					

What **can** I/you/he/she/it/we/the cook?
y

Countable and uncountable nouns with some/ any/ no

Podstatné mená môžu byť počítateľné alebo nepočítateľné.

	Jednotné číslo	Množné číslo
Počítateľné	banana egg bottle	bananas eggs bottles
Nepočítateľné	bread cheese ham	- - -

Počítateľné podstatné mená

- Označujú veci, ktoré je možné spočítať:
*There is an **orange** in the fridge. / V chladničke je pomaranč.*
- majú jednotné aj množné číslo:
*This **hamburger** is delicious. / Tento hamburger je vynikajúci.*
*These **hamburgers** are delicious. / Tieto hamburgery sú vynikajúce.*

Nepočítateľné podstatné mená

- označujú veci, ktoré nie je možné spočítať:
*My little brother hates **milk**. / Môj malý brat neznáša mlieko.*
- nemajú tvar množného čísla:
*Vegetarians don't eat **meat**. / Vegetariáni nejedia mäso.*

Pre vyjadrenie množstva používame nasledujúce výrazy:

Počítateľné podstatné mená – množné číslo	Nepočítateľné podstatné mená
<i>We've got some apples.</i>	<i>We've got some bread.</i>
<i>We haven't got any apples.</i>	<i>We haven't got any bread.</i>
<i>Have we got any apples?</i>	<i>Have we got any bread?</i>
<i>How many apples have we got?</i>	<i>How much bread have we got?</i>
<i>Not many. We haven't got many apples.</i>	<i>Not much. We haven't got much bread.</i>
<i>We've got a lot of apples.</i>	<i>We've got a lot of bread.</i>

Quantifiers: a lot of, too many, too much, a few, a little, not many, not much

Ak hovoríme o nejakom množstve niečoho, používame nasledujúce výrazy vyjadrujúce počet (quantifiers):

Počítateľné podstatné mená (Countable nouns)	Nepočítateľné podstatné mená (Uncountable nouns)
How many? / Kol'ko? <i>How many friends have you got?</i> <i>Kol'ko máš priateľov?</i>	How much? / Kol'ko? <i>How much money have you got?</i> <i>Kol'ko máš peňazí?</i>
(very) few / (veľmi) málo <i>I've got (very) few friends.</i> <i>Mám (veľmi) málo priateľov.</i>	(very) little / (veľmi) málo <i>I've got (very) little money.</i> <i>Mám (veľmi) málo peňazí.</i>
a few / niekoľko, pár <i>I've got a few friends.</i> <i>Mám niekoľko/pár priateľov.</i>	a little / trochu <i>I've got a little money.</i> <i>Mám trochu peňazí.</i>
some / nejaké <i>I've got some friends.</i> <i>Mám nejakých priateľov.</i>	<i>I've got some money.</i> <i>Mám nejaké peniaze.</i>
many / veľa, mnoho <i>Have you got many friends?</i> <i>Máš veľa priateľov?</i> <i>I haven't got many friends.</i> <i>Nemám mnoho priateľov.</i>	much / veľa <i>Have you got much money?</i> <i>Máš veľa peňazí?</i> <i>I haven't got much money.</i> <i>Nemám veľa peňazí.</i>
too many / príliš veľa, priveľa <i>I've got a lot of/lots of friends.</i> <i>Mám veľa priateľov.</i>	<i>I've got a lot of/lots of money.</i> <i>Mám veľa peňazí.</i>
too many / príliš veľa <i>I've got too many friends.</i> <i>Mám príliš veľa priateľov.</i>	too much / príliš veľa, priveľa <i>I've got too much money.</i> <i>Mám príliš veľa peňazí.</i>
any / nejaké <i>Have you got any friends?</i> <i>Máš nejakých priateľov?</i>	<i>Have you got any money?</i> <i>Máš nejaké peniaze?</i>
any / žiadne <i>I haven't got any friends.</i> <i>Nemám žiadnych priateľov.</i>	<i>I haven't got any money.</i> <i>Nemám žiadne peniaze.</i>

Present Continuous

Prítomný čas priebehový (Present Continuous) používame, keď hovoríme o:

- dejoch, ktoré práve prebiehajú:
*What **are** you **doing**?* / *Čo (teraz) robíš/robíte?*

The baby's sleeping. / *To dieťa (práve teraz) spí.*

Pravopisné pravidlá – prídavné príslovie

- všeobecné pravidlo: infinitív + *-ing*, napr. *play – playing*
- slovesá zakončené na spoluhlásku + *-e*: *-e+ -ing*, napr. *come – coming*
- pri jednoslabičných slovesách zakončených na jednu samohlásku + jednu spoluhlásku: dochádza k zdvojeniu spoluhlásky + *ing*, napr. *run – running*

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I	'm (am)		I	'm not (am not)	
You/We/They	're (are)	teaching.	You/We/They	aren't (are not)	teaching.
He/She/It	's (is)		He/She/It	isn't (is not)	

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátko odpovedi (Short answers)		
Am	I		Yes, I am.		
			No, I'm not.		
Are	you/we/they	teaching?	Yes, you/we/they are.		
			No, you/we/they aren't.		
Is	he/she		Yes, he/she/it is.		
			No, he/she/it isn't.		

Otázky doplňovacie (Wh- questions)					
	am	I			
Who	are	you/we/they	teaching		?
	is	he/she/it			

Present Simple and Present Continuous

Prítomný čas jednoduchý používame, ak hovoríme o:

- pravidelných činnostiach:
I have breakfast at 7 o'clock. / *Raňajkujem o siedmej.*
- stavoch a stálych situáciách:
Do accountants earn a good salary? / *Zarábajú účtovníci dobré peniaze?*
- preferenciách, so slovesami *love, like, hate, prefer*:
Children love water. / *Deti milujú vodu.*

Zvyčajné príslovkové určenia času používané s prítomným časom jednoduchým:

always (vždy)
often (často)
never (nikdy)
sometimes (niekdy)
usually (zvyčajne)
every day/evening/week/winter (každý deň/večer/týždeň/každú zimu)
on Sundays (každú nedeľu)

Prítomný čas prítomný používame, ak hovoríme o:

- dejoch, ktoré práve prebiehajú:
*The manager **is talking** to the receptionist. / Manažér hovorí s recepciou.*
- dočasných situáciách:
*I'm **working** at a holiday resort this summer. / Toto leto pracujem v jednom prázdninovom letovisku.*

Zvyčajné príslovkové určenia času používané s prítomným časom prítomným:

at the moment/right now (v tomto okamžiku/práve teraz)
now (teraz)
today (dnes)
this morning/evening (dnes ráno/večer)
this month (tento mesiac)
this summer (toto leto)

Prítomný čas prítomný nepoužívame s niektorými slovesami (napr. *believe, hate, know, like, love, mean, need, prefer, understand, want*), aj keď popisujú práve prebiehajúci dej.

*I really **need** some help with this exercise! / Skutočne potrebujem pomoc s týmto cvičením!*
*I'm sorry, I **don't understand**. / Je mi ľúto, nerozumiem.*

Past Simple: to be, can and affirmative of regular and irregular verbs

- Minulý čas jednoduchý používame, ak hovoríme o dejoch, ktoré začali a skončili v minulosti:
*John and I **were** at the same school. / John a ja sme boli v rovnakej škole.*
*We both could play basketball and football, but we **couldn't** play tennis. / Obaja sme vedeli hrať basketbal a futbal, ale nevedeli sme hrať tenis.*
- Minulý čas slovesa *be* je *was/were*

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/He/She/It	was	I/He/She/It	wasn't (was not)
	at school.		at school.
You/We/They	were	You/We/They	weren't (were not)
			at school.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátko odpovede (Short answers)	

Was	I/he/she/it	Yes, I/he/she/it was .
	at school?	No, I/he/she/it wasn't .
Were	you/we/they	Yes, you/we/they were .
		No, you/we/they weren't .

Otázky doplňovacie (Wh- questions)

was I/he/she/it?

Where

were you/we/they?
e

- Minulý čas slovesa *can* je *could*:

Kladné vety (Affirmative)

I/You/He/She/It/We/They **could** sing.

Záporné vety (Negative)

I/You/He/She/It/We/They **couldn't** sing.
y (**could not**)

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)

Could I/you/he/she/it/we/they sing?

Krátke odpovede (Short answers)

Yes, I/you/he/she/it/we/they **could**.
No, I/you/he/she/it/we/they **couldn't**.

Otázky doplňovacie (Wh- questions)

What **could** I/you/he/she/it/we/they sing?

Minulý čas jednoduchý používame, keď hovoríme o dejoch a situáciách, ktoré sa stali v minulosti, často s uvedením času:

*My dad **climbed** in the Himalayas in 1988. / Môj tatko liezol v Himalájach v roku 1988.*

*I **had** eggs for breakfast. / Mal/a som na raňajky vajíčka.*

Pravidlá pravopisu – minulý čas jednoduchý

PRAVIDELNÉ SLOVESÁ

- všeobecné pravidlo: infinitív + *-ed*, napr. *work – worked*
- slovesá zakončené na *-e*: +*d*, napr. *like - liked*
- slovesá zakončené samohláskou + spoluhláskou a spoluhláskou: zdvojená + *-ed*, napr. *stop - stopped*
- slovesá zakončené spoluhláskou + *-y*: *-y* + *-ied*, napr. *cry – cried*

Past Simple: negative and question forms

Minulý čas ostatných slovies

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/You/He/She/It/ We/They	played.	I/You/He/She/ It/We/They	didn't (did not) play.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Did	I/you/he/she/it/ we/they play?	Yes, I/you/he/she/it/we/they did. No, I/you/he/she/it/we/they didn't.	
Otázky doplňovacie (Wh- questions)			
What	did	I/you/he/she/it/ we/they	play?

Comparative and superlative adjectives

- Ak porovnáваме dve osoby alebo veci, používame 2.stupeň prídavných mien:
*My father is **younger than** my mother. / Môj otec je mladší než moje matka.*
- Tretí stupeň prídavných mien vyjadruje skutočnosť, že nejaká osoba alebo vec má najvyššiu mieru určitej vlastnosti (v porovnaní s najmenej dvomi ďalšími osobami alebo vecami):
*Sean is **the most intelligent** boy in our class. / Sean je najmúdrejší chlapec v našej triede.*

Prídavné mená (Adjectives)		Druhý stupeň (Comparative)	Tretí stupeň (Superlative)
Jednoslabičné	kind nice fit	kinder nicer fitter	the kindest the nicest the fittest
Jedno- a dvojslabičné zakočené na -y	funny easy	funnier easier	the funniest the easiest
Dvoj- a viacslabičné	serious difficult	more serious more difficult	the most serious the most difficult
Nepravidelné	good bad far	better worse further	the best the worst the furthest

- less/menej* + prídavné meno vyjadruje skutočnosť, že nejaká osoba alebo vec má nižšiu mieru určitej vlastnosti:

Daniel is **less sociable than** James. / Daniel je menej spoločenský ako James.

- **the least/najmenej** + prídavné meno vyjadruje skutočnosť, že nejaká osoba alebo vec má najnižšiu mieru určitej vlastnosti:
*This job is **the least demanding**.* / Táto práca je najmenej náročná.

Too, (not) enough

Pokiaľ hovoríme o určitej vlastnosti, používame **too + prídavné meno**, alebo

not + prídavné meno + enough. **Too** znamená viac, ako chceme alebo potrebujeme.

Not enough znamená menej, ako je potrebné.

*You're **too young** to watch this film / Si príliš mladý na to, aby si pozeral tento film. This comedian was **not funny enough** / Tento komik nebol dosť zábavný.*

Going to

Väzbu **be going to + infinitiv** používame k vyjadreniu úmyslov a plánov do budúcnosti, ktoré sa môžu meniť:

*I'm **going to** study Medicine. / Budem študovať medicínu. (Chystám sa študovať medicínu.)*

*Is Meg **going to** invite me to her birthday party? / Pozve ma Meg na svoju narodeninovú oslavu? (Chystá sa ma Meg pozvať na svoju narodeninovú oslavu?)*

Kladné vety (Affirmative)				Záporné vety (Negative)			
I	'm			I	'm not (am not)		
	(am)						
You/We/The	're	going	travel.	You/We/Th	aren't (are not)	going	travel.
y	(are)	to		ey		to	
He/She/	's (is)			He/She/	isn't (is not)		
It				It			
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)				Krátke odpovede (Short answers)			
Am	I				Yes, I am.		
					No, I 'm not.		
Are	you/we/they	going to	travel?		Yes, you/we/they are.		
					No, you/we/they aren't.		
Is	he/she				Yes, he/she/it is.		
					No, he/he/she/it isn't.		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)							

am I
 Where are you/we/they going to travel?
 is he/she/it

Present Continuous for future arrangements

- Prítomný čas priebehový (present continuous) používame pre deje v budúcnosti, ktoré už máme dopredu naplánované alebo dohodnuté:

I can't go shopping tomorrow at five. I'm playing tennis with Joy. /

Nemôžem ísť zajtra o 5 –tej nakupovať. Hráme s Joy tennis. (=Už sme sa na tom s Joy dohodli)

Will

Väzbu **will + infinitív** (infinitív významového slovesa bez to) používame pre predpoveď (prediction) niečoho, čo sa v budúcnosti stane, na základe našich predchádzajúcich skúseností alebo intuície:

I think people will travel to Mars. / Myslím, že ľudia budú cestovať na Mars.

Ak chceme vyjadriť, že sa niečo v budúcnosti nestane, používame **I don't think + will**:

I don't think cars will fly. / Nemyslím, že autá budú lietať.

Zápornú myšlienku je tiež možné vyjadriť pomocou **will not / won't**: *I won't go there.*

/ Nepôjdem tam.

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/He/She/ It/We/They	will	travel.	I/You/ He/She/ It/We/They	won't (will not)	travel.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Will	I/you/he/ she/it/we/they	travel?	Yes, I/you/he/she/it/we/they will. No, I/you/he/she/it/we/they won't.		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)					
Where	will	I/you/he/she/ it/ we/they	travel?		

Must/ mustn't/ have to/ don't have to

Sloveso *have to* používame, ak hovoríme o nariadeniach, príkazoch alebo pravidlách stanovených ostatnými ľuďmi:

*I **have to** wear smart clothes at work. / Do práce musím nosiť elegantné oblečenie.*

Don't have to používame, keď chceme vyjadriť, že niečo nie je nutné:

*Celebrities **don't have to** get up early. / Slávni ľudia nemusia skoro vstávať.*

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/You/We/The Y	have to work hard.	I/You/We/The Y	don't (do not) have to work hard.
He/She/ It	has to	He/She/ It	doesn't (does not) have to
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Do	I/ you/we/they have to work hard?	Yes, I/you/we/they do .	No, I/you/we/they don't .
Does	he/she/it	Yes, he/she/it does .	No, he/she/it doesn't .
Otázky doplnovacie (Wh- questions)			
Why	do I/you/we/the Y have to work hard?		
	does he/she/it		

- Modálne sloveso *must* vyjadruje povinnosť a nutnosť:
*You **must** be very careful with other people's things. / Musíš/musíte byť veľmi opatrný/í k veciam ostatných.*
- Modálne sloveso *mustn't* vyjadruje zákaz:
*You **mustn't** cross that bridge. It isn't safe. / Nesmieš/nesmiete prechádzať cez ten most. Nie je to bezpečné.*
- K vyjadreniu nedostatku potreby alebo povinnosti používame *don't have to*, ne *mustn't*:
*You **don't have to** come with us. You can stay at home. / Nemusíš/nemusíte s nami chodiť. Môžeš/môžete zostať doma.*
- Rovnako ako všetky modálne slovesá, *must* a *mustn't* majú rovnaký tvar pre všetky osoby:
*I/You/He/She/It/We/They **must** train a lot. / Musím/Musíš/Musí/Musíme/Musia veľa trénovať.*

I/You/He/She/It/We/They **mustn't** work so hard. / Nemisím/Nemusiš/Nemusi/Nemusíme/Nemusia pracovať tak tvrdo.

Should/ shouldn't

- Akonáhle potrebujeme dať alebo sa spýtať na radu, použijeme *should/shouldn't*:
*You **should** study more. / Mal/a by si viac študovať.*
*You **shouldn't** drink so much coffee. / Nemal/a by si piť toľko kávy.*
***Should** I ask for help? / Mám požiadať o pomoc?*

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/He/She/It/We/They	should	take risks.	I/You/He/She/It/We/They	shouldn't (should not)	take risks.

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Should	I/you/he/she/it/we/they	take risks?	Yes, I/you/he/she/it/we/they should .	No, I/you/he/she/it/we/they shouldn't .	

Otázky doplňovacie (Wh- questions)					
Why	should	I/you/he/she/it/we/they	take risks?		

Present Perfect with ever and never

PREDPRÍTOMNÝ ČAS

Predprítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o dejoch a situáciách, ktoré skončili v minulosti, ale nevieme alebo nie je podstatné, kedy presne sa stali:

*Kate **has swum** in the ocean. / Kate plávala v oceáne.*

***Have** you ever **travelled** by plane? / Cestoval/a si niekedy lietadlom?*

Predprítomný čas tvoríme pomocným slovesom *have/has* a prídavným minulým pri významovom slovese.

Kladné vety (Affirmative)				Záporné vety (Negative)			
I/You/We/They	've (have)	visited	Rome	I/You/We/They	haven't (have not)	visited	Rome

He/She/ It	's (has)	He/She/ It	hasn't (has not)
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Have	I/ you/we/they	visited	Rome?
			Yes, I/ you/we/they have .
			No, I/ you/we/they haven't .
Has	he/she/it		
			Yes, he/she/it has .
			No, he/she/it hasn't .
Otázky doplňovacie (Wh- questions)			
	have	I/you/we/the	
What		y	visited?
	has	he/she/it	

Pravidlá pravopisu – prídavné minulé

Pravidelné slovesá

Pravidlá pravopisu pre prídavné minulé pravidelných slovies sú rovnaké ako pre tvary minulého času jednoduchého; viď str. 116.

Nepřavidelné slovesá

Zoznam nepřavidelných slovies (napr. *go, say, run*) a ich tvarov nájdete v sekcii Word Store, str. 23. Prídavné minulé je uvedené v treťom stĺpci.

Slovesá *to be* a *to go*

- Tvar prídavného minulé slovesa *be* je *been*:
Have you ever been really scared? *Bol/a si niekedy skutočne vystrašený/á?*
- Go* má dva tvary prídavného minulé s odlišným významom: *been* a *gone*.
My parents have been to Italy. / *Moji rodičia išli do Talianska. (Už tam nie sú.)*
My parents have gone to Italy. / *Moji rodičia išli do Talianska. (Ešte tam sú.)*
- Často používame *been*, pokiaľ hovoríme o športoch alebo iných fyzických aktivitách:
I've been bungee jumping. / *Skákal/a som bungee jumping.*

ever, never

V predprítomnom čase často používame *ever* (niekedy) a *never* (nikdy):

- ever* používame v otázkach:
Have you ever been camping? / *Už si niekedy kempoval/a?*
- never* používame v záporných vetách. Použitie slovesa je však kladné:
Our teacher has never taken us on a school trip. / *Náš učiteľ/naša učiteľka nás nikdy nevzal/a na školský výlet.*

PRÍTOMNÝ A MINULÝ ČAS JEDNODUCHÝ

- Predprítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o dejoch a situáciách, ktoré skončili v minulosti, ale nevieme alebo nie je podstatné, kedy presne sa stali.

I've seen the Statue of Liberty. / Videl/a som Sochu Slobody.

- Pokiaľ chceme povedať alebo sa spýtať, kedy konkrétne dej prebehol, používame minulý čas jednoduchý:
*When **did** you **see** the Statue of Liberty? / Kedy si videl/a tú Sochu Slobody?*
*I **saw** the Statue of Liberty last year. / Videl/a som (tú) Sochu Slobody minulý rok.*

Present Perfect with just, already and yet

S predprítomným časom často používame tieto príslovkové určenia:

- **just** používame v kladných vetách pred významovým slovesom:
*They have **just** reached the Antarctic. / Práve dorazili do Antarktídy.*
- **already** používame v kladných vetách pred hlavným slovesom:
*The children have **already** been to the science centre. / Deti už boli vo vedeckom centre.*
- **(not) yet** používame v otázkach a záporných vetách, vždy na konci vety:
*Have you raised enough money **yet**? / Už si zohnal/a dostatok peňazí?*
*No, we haven't raised enough **yet**. / Nie, ešte sme dosť nezohnali.*